

רע"פ 1612/14 - אמנון קראוז נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1612/14 - א'

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

המבקש: אמנון קראוז

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים: י' נועם, כ' מוסק ו-מ' בר-עם), ב-ע"פ 13-08-14277, מתאריך 26.1.2014; בקשה למינוי סניגור; בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר;

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' הרכב השופטים: י' נועם, כ' מוסק ו-מ' בר-עם), ב-ע"פ 13-08-14277, מתאריך 26.1.2014, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים ב-ת"פ 7796/08, שהופנה הן כנגד הכרעת הדין (שניתנה על ידי כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן), והן כנגד גזר הדין, שניתן בתאריך 30.6.2013 על ידי כב' השופטת ח' מאק-קלמנוביץ' (סג"נ).

בצד הבקשה (המחזיקה כ-80 עמודים בכתב-יד, בליווי נספחים המחזיקים אף הם עשרות עמודים), אשר הוגשה על-ידי המבקש בעצמו, עתר המבקש גם למינויו של סניגור מטעם הסנגוריה הציבורית, וכן לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת עליו. בהחלטה מתאריך 3.3.2014 ביקשתי מהסנגוריה הציבורית להודיע על עמדתה באשר לייצוג המבקש במסגרת ההליך הנוכחי (לאחר שיוצג על ידי עורכי דין מטעמה בשתי הערכאות הקודמות), והיא השיבה (בתאריך

11.3.2014) כי היא מותירה את ההכרעה בדבר לשיקול דעת בית המשפט. כן הוריתי במסגרת החלטתי הנ"ל על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת על המבקש במסגרת פסק דינו של בית המשפט קמא הנכבד, וזאת עד להחלטה אחרת.

2. לאחר שעיינתי בבקשות שלפני וכן בעמדתה של הסנגוריה הציבורית, נחה דעתי כי אין מקום להורות על מינוי של סניגור ציבורי למבקש, שכן דין הבקשה למתן רשות ערעור להידחות, אף בלא צורך בקבלת תגובת המשיבה (ראו והשוו לעניין זה דברים שכתבתי לאחרונה בהחלטתי ב-רע"פ 8879/13 אברהם נ' מדינת ישראל (16.1.2014), בפסקה 9 (להלן: עניין אברהם), המתאימים בשינויים המחויבים גם לעניין הבקשה דנן).

אביא להלן, בתמציתיות, את הנימוקים להחלטתי זו.

3. המבקש הורשע בבית משפט השלום הנכבד, לאחר ניהול הליך הוכחות, בשש עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977; (להלן: חוק העונשין), בגין התנהלותו שתוארה בששה אישומים שונים שיוחסו לו בכתב-האישום. בנוסף הורשע המבקש גם בעבירות של זיוף מסמך במסיבות מחמירות (לפי סעיף 418 סיפא לחוק העונשין), ובמספר עבירות של שימוש במסך מזויף (לפי סעיף 420 לחוק העונשין), וזאת ביחס לחלק מהאישומים בכתב האישום.

4. המבקש, יליד 1949, שימש במשך שנים רבות כסוכן ביטוח והיה בעלים של סוכנות ביטוח. בהכרעת דין מפורטת ומנומקת קבע בית משפט השלום הנכבד כי במהלך שנת 2002, יצר המבקש קשר עם לקוחותיו והציע להם לשפר את התשואה שהם מקבלים מהכספי פוליסות הביטוח שלהם, תוך הצגת מצג שווא, שלפיו הפוליסות לא תיפגענה, ובמקרה של אירוע ביטוחי (תאונה או מוות) הם יקבלו את מלוא סכום הביטוח שנצבר לזכותם. בפועל, נטל המבקש הלוואות על חשבון כספי הפוליסות, ללא ידיעתם של המבוטחים ותוך זיוף חתימותיהם. בהמשך, העביר המבקש, בדרכים שונות, את כספי הלוואות שנתקבלו לחשבונו הפרטי, וממנו העביר למבוטחים כספים באופן הדרגתי, תוך שהוא יוצר מצג כוזב, לפיו מדובר בפירות ה"שדרוג" שהציע להם. בית משפט השלום הנכבד קבע כי הלקוחות לא היו מודעים לכך שמקור הכסף היה בהלוואות שנלקחו על חשבון הפוליסות שלהם, וכי הכיסוי הביטוחי שלהם נפגע באופן משמעותי כתוצאה מכך. בקובעה כן העדיפה הערכאה הדיונית הנכבדה את גרסאותיהם של המבוטחים-המתלוננים, כמו-גם את עדויותיהם של נציגי חברת הביטוח "כלל", על פני עדותו של המבקש.

5. בגזר הדין הדגיש בית משפט השלום הנכבד את חומרתן של העבירות שהמבקש ביצע באופן מתותחכם, לאחר תכנון מראש, ותוך ניצול האמון שנתנו בו לקוחותיו. בית משפט השלום הנכבד ציין כי המתלוננים אמנם קיבלו בחזרה את כספם, ופוליסות הביטוח שלהם חזרו לעמוד בתוקף - ואולם הוסיף וקבע כי פוטנציאל הנזק שהיה טמון במעשיו של המבקש היה רב, שכן אילו התרחש אירוע ביטוחי לפני חשיפתה של הפרשה, היה הכיסוי הביטוחי של המתלוננים נמוך במידה ניכרת מן הסכום שהם היו זכאים לקבל אלמלא מעשי המרמה. קביעה אחרונה זו התבססה, בין היתר, על דבריו של המבקש עצמו הן בעדותו בבית המשפט והן בשימוע שנערך לו על ידי נציגי חברת הביטוח (ראו למשל: פסקה 26 להכרעת הדין וההפניות שם).

לאור האמור, ומשיקולים של צורך בהרתעת הרבים, מצא בית משפט השלום הנכבד ליתן משקל מוגבר

עמוד 2

לאינטרס הציבורי בענישה, בדרך של מאסר בפועל. יחד עם זאת, לעניין משך המאסר התחשב בית משפט השלום הנכבד בנסיבותיו האישיות של המבקש, כפי שהשתקפו, בין היתר, מתסקיר שירות מבחן שהוגש בעניינו, וכן בחלוף הזמן מעת חשיפתן של העבירות. לאחר שקילת מכלול השיקולים הרלבנטיים השית בית משפט השלום הנכבד על המבקש את העונשים הבאים: מאסר בפועל למשך תשעה חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ש"ח. כן חויב המבקש בפיצוי כל אחד מהמתלוננים בסכום של 3,000 ש"ח (דהיינו: 18,000 ש"ח, בסה"כ).

6. בית המשפט המחוזי הנכבד בחן, אף הוא, את טענותיו של המבקש ואת השגותיו כנגד פסק דינו של בית משפט השלום הנכבד (אשר אותן שטח המבקש הן על פני הודעת ערעור ארוכה שהגיש בעצמו לבית המשפט, הן על פני נימוקי ערעור שהגיש מטעמו סנגור ציבורי שמונה לו, הן בדיון שנערך בפניו, והן בסיכומים משלימים שהגיש שלא באמצעות בא-כוחו) - ודחה את ערעורו של המבקש על שני חלקיו. נמצא כי ההרשעה בכל אחד מהאישומים התבססה על בחינה מוקפדת של הראיות והעדפת גרסאותיהם של המתלוננים על פני זו של המבקש, וכי עניינו של המבקש אינו נמנה על אותם מקרים חריגים שבהם הכירה הפסיקה בקיומה של הצדקה להתערבות ערכאת הערעור בממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, על יסוד התרשמותה מהעדים שהופיעו בפניה (ראו למשל: ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632, 646 (2000)). עוד מצא בית המשפט המחוזי הנכבד כי בהתחשב בחומרתן של העבירות שביצע המבקש - העונש שהושת עליו מאזן בצורה הולמת וראויה בין מכלול שיקולי הענישה לחומרא ולקולא, ואין מקום להתערב בו.

7. חרף ניסיונו של המבקש לעטות על הבקשה אדרת עקרונית - לא מצאתי כי הבקשה שלפני מעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית, או ציבורית, החורגת מעניינם של הצדדים הישירים להליך (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)); רע"פ 4515/07 אבו שנב נ' מדינת ישראל (17.10.2007)). בנוסף, לא מצאתי כי מתגלה כאן אי-צדק בולט, או כי מתעורר חשש שנגרם למבקש עיוות-דין (עיינו: רע"פ 2222/13 חיחיאשווילי נ' מדינת ישראל (2.5.2013)). זאת ועוד - אחרת. עיקר עניינה של הבקשה שלפני הוא בחומרת העונש שהושת על המבקש בנסיבות המקרה הקונקרטי ובהתחשב בנסיבותיו האישיות. הלכה פסוקה היא כי בבקשות מסוג זה רשות ערעור תינתן רק במקרים נדירים במיוחד, שבהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה (ראו למשל: רע"פ 3929/09 דהן נ' מדינת ישראל (16.08.2009)). אינני סבור כי כזה הוא המקרה שלפני ולא מצאתי מקום להתערבות בעונש שהושת על המבקש (ראו והשוו: רע"פ 262/14 נאשף נ' מדינת ישראל (22.1.2014); עניין אברהם).

8. הבקשה למתן רשות ערעור נדחית, איפוא. הצו הארעי לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת על המבקש - יפקע בתאריך 31.3.2014, וזאת על מנת לאפשר למבקש זמן להתארגנות לכניסה למאסר.

9. המבקש יתייצב, איפוא, לתחילת ריצוי עונש המאסר בפועל שהושת עליו בתאריך 31.3.2014 עד השעה 9:00, ב-בימ"ר ניצן, או במקום אחר שיקבע על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כאשר ברשותו תעודת זהות, או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

ניתנה היום, י' באדר ב' התשע"ד (12.3.2014).

שׁוֹפֵט
